

CEVAPLI KİTAPÇIK

Soru	1	2	3	4	5	6	7	8	Toplam
Puan	15	15	15	10	13	12	12	8	100

8 açık uçlu / kısa cevaplı soru · 100 puan. Yanıtlarında istenen işlem, gerekçe ve kanıtı göster.

Yazılı provasıdır. Okulunun seçtiği senaryoyu kontrol et.

1. Zamanla değişen roller · 15 puan

Zeynep birinci sınıfta okul kulübüne yalnız üye olarak katılıyordu. Altıncı sınıfta kulübün etkinlik sorumlusu oldu ve yeni üyelere yol göstermeye başladı.

Zeynep'in değişen rolünü ve yeni sorumluluğunu yazınız. Değişimin olası bir nedenini verilen durumla ilişkilendiriniz.

Örnek yanıt

Üye rolünden etkinlik sorumlusu rolüne geçmiştir. Yeni üyelere yol gösterme ve etkinliği düzenleme sorumluluğu üstlenmiştir. Artan deneyim ve beceri, daha fazla sorumluluk almasını sağlamış olabilir.

- Üye rolünden etkinlik sorumlusu rolüne geçmiştir.
- Yeni üyelere yol gösterme ve etkinliği düzenleme sorumluluğu üstlenmiştir.
- Artan deneyim ve beceri, daha fazla sorumluluk almasını sağlamış olabilir.

Dikkat: Yaş değişince bütün grupların ve rollerin zorunlu olarak ortadan kalktığını sanmak.

2. Aile ve okul · 15 puan

Bora aynı yıl içinde ailesine yeni bir kardeş katılınca ağabey oldu; okul takımında ise oyunculuk yapmayı sürdürdü.

Bora'nın değişen ve süren rollerini ayırınız. Bu örneğin rollerin zamanla değişmesi hakkında gösterdiği sonucu yazınız.

Örnek yanıt

Ailede ağabey rolü yenidir. Okul takımındaki oyuncu rolü sürmektedir. Bazı roller yeni olaylarla değişirken bazı roller aynı dönemde devam edebilir.

- Ailede ağabey rolü yenidir.
- Okul takımındaki oyuncu rolü sürmektedir.
- Bazı roller yeni olaylarla değişirken bazı roller aynı dönemde devam edebilir.

Dikkat: Bir roldeki değişimi kişinin bütün rollerine genellemek.

3. Bayramlaşma köprüsü · 15 puan

Farklı şehirlerden gelen aileler aynı mahallede yaşamaktadır. Bayramlaşma etkinliğinde komşular birbirini ziyaret eder, yalnız yaşayan kişilerin ihtiyaçlarını öğrenir.

Etkinliğin kültürel bağları nasıl güçlendirdiğini açıklayınız. Metinden toplumsal birliğe katkıyı gösteren iki davranış belirtiniz.

Örnek yanıt

Bayramlaşma, ortak bir kültürel uygulama etrafında komşuların tanışmasını ve bağ kurmasını sağlar. Karşılıklı ziyaret, iletişim ve yakınlaşmayı artıran bir davranıştır. Yalnız yaşayanların ihtiyaçlarını öğrenmek dayanışmayı destekleyen bir davranıştır.

- Bayramlaşma, ortak bir kültürel uygulama etrafında komşuların tanışmasını ve bağ kurmasını sağlar.
- Karşılıklı ziyaret, iletişim ve yakınlaşmayı artıran bir davranıştır.
- Yalnız yaşayanların ihtiyaçlarını öğrenmek dayanışmayı destekleyen bir davranıştır.

Dikkat: Kültürel bağı yalnız kutlama biçiminin herkes için aynı olmasıyla açıklamak.

4. Millî gün ve ortak sorumluluk · 10 puan

Okulda millî bayram için hazırlanan sergiye farklı sınıflar; tarih araştırması, şiir okuma ve salon düzenleme görevleriyle katılır.

Ortak millî değer öğrencileri nasıl bir araya getirdiğini açıklayınız. İş bölümünün bu bağa bir katkısını belirtiniz.

Örnek yanıt

Millî bayram, öğrencilerin ortak geçmiş ve aidiyet etrafında buluşmasına imkân verir. Farklı görevlerin aynı sergi için yapılması iş birliğini ve ortak sorumluluk duygusunu güçlendirir.

- Millî bayram, öğrencilerin ortak geçmiş ve aidiyet etrafında buluşmasına imkân verir.
- Farklı görevlerin aynı sergi için yapılması iş birliğini ve ortak sorumluluk duygusunu güçlendirir.

Dikkat: Toplumsal birlik için herkesin aynı görevi yapması gerektiğini düşünmek.

5. Oyun alanı toplantısı · 13 puan

Mahalle parkında bir grup futbol, başka bir grup sessiz oturma alanı istiyor. Alanın bütünü yalnız tek gruba ayrıldığında diğer grup dışlanıyor.

İki grubun ihtiyacını gözeten bir çözüm öneriniz. İtirazları öğrenmek için bir müzakere sorusu ve uzlaşmanın uygulanmasını kontrol edecek bir ölçüt yazınız.

Örnek yanıt

Alan bölümlere ayrılabilir veya oyun için belirli saatler kararlaştırılabilir. Hangi saat veya alan düzenlemesi iki grubun da kullanımını mümkün kılar sorusu görüşleri bir araya getirir. Şikâyetlerin azalması ya da iki grubun kararlaştırılan saatlerde alanı kullanabilmesi kontrol edilebilir.

- Alan bölümlere ayrılabilir veya oyun için belirli saatler kararlaştırılabilir.
- Hangi saat veya alan düzenlemesi iki grubun da kullanımını mümkün kılar sorusu görüşleri bir araya getirir.
- Şikâyetlerin azalması ya da iki grubun kararlaştırılan saatlerde alanı kullanabilmesi kontrol edilebilir.

Dikkat: Müzakereyi yalnız kendi isteğini kabul ettirmek olarak görmek.

6. Kantin sırası · 12 puan

Kantin sırasında itişme yaşanıyor. Bir öneri, kantinin teneffüste açık kaldığı toplam süreyi azaltmak; diğeri, sınıflara farklı sıra alanları ayırmaktır.

Bu iki öneriyi güvenlik ve adil erişim açısından karşılaştırınız. Değerlendirmenizden hareketle güvenli ve adil erişim sağlayan bir karar yazınız.

Örnek yanıt

Süreyi çok kısaltmak yoğunluğu artırıp güvenliğini azaltabilir; tek başına yeterli değildir. Sınıf alanları akışı düzenleyebilir, ancak her sınıfa dengeli sıra ve süre sağlanmalıdır. Yeterli alışveriş süresi ile belirlenmiş sıra alanları birlikte uygulanıp yoğunluk izlenebilir.

- Süreyi çok kısaltmak yoğunluğu artırıp güvenliğini azaltabilir; tek başına yeterli değildir.
- Sınıf alanları akışı düzenleyebilir, ancak her sınıfa dengeli sıra ve süre sağlanmalıdır.
- Yeterli alışveriş süresi ile belirlenmiş sıra alanları birlikte uygulanıp yoğunluk izlenebilir.

Dikkat: Hızlı olmayı her durumda güvenli ve adil sanmak.

7. Kütüphane saatleri · 12 puan

Öğrenciler kütüphanenin öğle arasında açılmasını ister; görevli ise bu saatte tek başına kalabalığı yönetemeyeceğini söyler.

Öğrenci ve görevlinin birer gerekçesini yazınız. Her iki gerekçeyi dikkate alan uygulanabilir bir uzlaşma öneriniz.

Örnek yanıt

Öğrenciler ders dışı zamanda kitaplara erişmek istemektedir. Görevli kalabalığı güvenli biçimde yönetmek için destek istemektedir. Yetişkin gözetiminde ek görevli veya dönüşümlü sınıf saatleriyle öğle arası erişim sağlanabilir.

- Öğrenciler ders dışı zamanda kitaplara erişmek istemektedir.
- Görevli kalabalığı güvenli biçimde yönetmek için destek istemektedir.
- Yetişkin gözetiminde ek görevli veya dönüşümlü sınıf saatleriyle öğle arası erişim sağlanabilir.

Dikkat: Karşı tarafın gerekçesini öğrenmeden sorunu isteksizliğe bağlamak.

8. Türkiye'nin konumu · 8 puan

Türkiye'nin bir bölümü Avrupa'da, büyük bölümü Asya'dadır. Kuzeyinde Karadeniz, güneyinde Akdeniz vardır. İstanbul ve Çanakkale boğazları denizler arasında geçiş sağlar.

Türkiye'nin kıtalarla ilişkisini yazınız. Boğazların göreceli konumuna bağlı bir ulaşım önemi açıklayınız.

Örnek yanıt

Türkiye Asya ve Avrupa kıtalarında toprakları bulunan bir ülkedir. Boğazlar Karadeniz ile Akdeniz arasındaki deniz ulaşımında geçiş yolu sağlayarak stratejik önem taşır.

- Türkiye Asya ve Avrupa kıtalarında toprakları bulunan bir ülkedir.
- Boğazlar Karadeniz ile Akdeniz arasındaki deniz ulaşımında geçiş yolu sağlayarak stratejik önem taşır.

Dikkat: Bir ülkenin yalnız tek kıtada yer alabileceğini düşünmek.